

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om statens pensioner och av 5 och 6 § i lagen om statens pensionsfond

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om statens pensioner och lagen om statens pensionsfond ändras så att bestämmelserna om statens pensionsfonds uppgift, tillväxt, inkomster och utgifter i sin helhet ska ingå i lagen om statens pensionsfond. Syftet med

ändringen är att förtydliga bestämmelserna om statens pensionsfond och beredningen i statsrådet av finansieringen av statens pensionsskydd.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge

Statens pensionsfond (nedan *fonden*) är en fond utanför statsbudgeten vars syfte är att trygga betalningen av pensioner och andra med dem jämförbara förmåner som baserar sig på anställning som omfattas av statens pensionslag (1295/2006) och att utjämna de utgifter som dessa medför för staten. Marknadsvärdet av de investeringstillgångar som fonden förvaltar uppgick vid utgången av augusti 2013 till 15,6 miljarder euro. Av investeringarna var 51,2 procent ränteinvesteringar, 40,4 procent aktieinvesteringar och 8,4 procent övriga investeringar.

Tillgångarna i statens pensionsfond är statens tillgångar, men de är registrerade i fondens namn och förvaltas av fonden. Enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006) svarar finansministeriet för tillsynen över fonden. Fondens uppgift är att placera de tillgångar den förvaltar så att avkastning och säkerhet tryggas. Fonden har inte några uppgifter som hänger samman med verkställigheten av pensionsskyddet. De pensioner som ska betalas ur statens pensionssystem betalas av anslag som reserverats i statsbudgeten. Till statsbudgeten överförs enligt universalitetsprincipen årligen ett belopp som motsvarar 40 procent av statens årliga pensionsutgifter.

De utgifter som fondverksamheten föranleder betalas med medel som förvaltas i fon-

den. Fondens inkomster består av de pensionsavgifter som inbetalas till fonden och avkastningen av fondens medel samt av andra inkomster så som föreskrivs i lagen om statens pensioner.

Bestämmelser om statens pensionsfonds tillväxt, inkomster och utgifter finns i lagen om statens pensioner. Lagen om statens pensioner och lagen om statens pensionsfond innehåller överlappande bestämmelser med samma innehåll om fondens uppgift. I lagen om statens pensionsfond hänvisas i fråga om fondens inkomster, tillväxt och utgifter till lagen om statens pensioner.

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering koncentrerades beredningen av lagstiftningen om arbetspensionssystemet till social- och hälsovårdsministeriet år 2011. I detta sammanhang överfördes beredningen av lagen om statens pensioner från finansministeriet till social- och hälsovårdsministeriet. Överföringen hade enligt regeringsprogrammet inte som syfte att ändra verkställighetsmodellerna, finansieringen, investeringsverksamheten eller andra motsvarande omständigheter när det gäller det offentliga och privata pensionsskyddet.

I samband med att beredningen koncentrerades till social- och hälsovårdsministeriet gjordes inte några ändringar i lagstiftningen om statens pensioner i fråga om finansieringen av pensionsskyddet. I och med överföringen av beredningen av pensionslagen

överfördes således också beredningen av finansieringen och investeringsverksamheten avseende pensionsskyddet till social- och hälsovårdsministeriet. För beredningen av finansieringen av statens pensionssystem svarar enligt reglementet för statsrådet finansministeriet.

2 Föreslagna ändringar

Arrangemanget av den nuvarande lagstiftningen avviker i fråga om andra statliga fonder utanför statsbudgeten från gällande författningspraxis, enligt vilken förhållandet mellan en fond utanför statsbudgeten och statens budgetekonomi regleras i den lag som utfärdats om fonden i fråga. Denna praxis som har etablerats i annan fondlagstiftning synliggör den rekommenderbara princip enligt 87 § i grundlagen enligt vilken varje lag om en fond ska innehålla bestämmelser om fondens uppgifter och det allmänna ändamålet för användningen av medel, överföringarna från statsbudgeten till fonden och från fonden till statsbudgeten samt ekonomiförvaltningen av fonderna.

Syftet med propositionen är att skapa klarhet i bestämmelserna om finansiering av statens pensionsskydd och om beredningen av finansieringen av statens pensionsskydd genom att bestämmelserna om finansieringen av pensionsskyddet inbegrips i lagen om statens pensionsfond.

För att undvika överlappande lagstiftning och iaktta ovannämnda rekommenderbara principer enligt grundlagen föreslås det att bestämmelsen om pensionsfondens uppgift och syfte i 132 § om finansieringen av pensionsskyddet slopas i lagen om statens pensioner. Dessutom föreslås det att 133 § om pensionsfondens inkomster upphävs i lagen om statens pensioner. Sakinnehållet i bestämmelsen fogas enligt förslaget till 5 § i lagen om statens pensionsfond.

Likaså föreslås 134 § om statens pensionsfonds tillväxt och överföring av fonder till statsbudgeten bli upphävd. Sakinnehållet i bestämmelsen föreslås bli inbegripet i 6 § i lagen om statens pensionsfond, där det ska bestämmas om det belopp som årligen ska överföras från pensionsfonden till statsbudgeten och hur beloppet fastställs samt om

fondens tillväxt till sitt fulla belopp. Rubriken för 6 § i lagen om statens pensionsfond preciseras så att den motsvarar paragrafens utvidgade innehåll i fråga om fondens tillväxt.

Bestämmelsen i den andra meningen i 136 § 2 mom. i lagen om statens pensioner föreslås bli upphävd och en bestämmelse med samma innehåll fogad till 5 § 3 mom. i lagen om statens pensionsfond.

Syftet är inte att ändra sakinnehållet i bestämmelserna om finansieringen av pensionsskyddet och inte heller att i övrigt ändra lagen om statens pensioner. Till den föreslagna lagen om ändring av lagen om statens pensioner fogas en övergångsbestämmelse, där det föreskrivs om sådana hänvisningar till de bestämmelser som upphävs eller ändras som finns i andra författningar.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inte några direkta ekonomiska konsekvenser. Syftet med propositionen är inte att ändra sakinnehållet i bestämmelserna, utan att förtydliga bestämmelserna om finansieringen av statens pensionsskydd och det beredningsansvar som hänger samman med det jämfört med nuläget.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Social- och hälsovårdsministeriet har beretts tillfälle att yttra sig under beredningens gång, och de ståndpunkter som ministeriet framfört har i tillämpliga delar beaktats i beredningen av propositionen. På grund av ärendets tekniska karaktär och begränsade tillämpningsområde har det inte varit nödvändigt att höra andra myndigheter och organisationer.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statens pensioner (1295/2006) 133 och 134 § samt
ändras 132 § och 136 § 2 mom., sådana de lyder, 132 § i lag 468/2010 och 136 § 2 mom. i lag 553/2012, som följer:

132 §

Finansiering av pensionsskyddet

Pensionsskyddet enligt denna lag finansieras med medel ur statsbudgeten. Bestämmelser om överföring av de medel till den kommunala pensionsanstalten som behövs för betalningen av pensioner finns i 137 b § 1 mom. i lagen om kommunala pensioner (549/2003).

136 §

Arbetsstagarens pensionsavgift

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen på den lön som betalas ut _____

(*arbetsinkomst*) arbetstagarnas pensionsavgift på det sätt som föreskrivs i 152§ i lagen om pension för arbetstagare och med stöd av den genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Hänvisningar i andra lagar och med stöd av dem utfärdade författningar till 133 §, som upphävs genom denna lag, anses hänvisa till 5 § i lagen om statens pensionsfond och hänvisningar till 134 §, som upphävs genom denna lag, anses hänvisa till 6 § i lagen om statens pensionsfond. Hänvisningar i andra lagar och med stöd av dem utfärdade författningar till 136 § 2 mom. andra meningen, som ändras genom denna lag, anses hänvisa till 5 § 3 mom. i lagen om statens pensionsfond.

2.

Lag**om ändring av 5 och 6 § i lagen om statens pensionsfond**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) 5 och 6 § som följer:

5 §

Inkomster

Statens pensionsfonds inkomster består av de pensionsavgifter från statens ämbetsverk och inrättningar, affärsverk och andra samslutningar och av de pensionsavgifter från arbetstagare som inbetalas till fonden samt av avkastningen på fondens medel. Till inkomsterna hör dessutom de avgifter för ordnande av pensionsskydd som avses i 5 § i lagen om statens pensioner och sådana andra avgifter som enligt separata bestämmelser utgör inkomster för fonden.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar statens pensionsfond en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i tillämpliga delar så som föreskrivs i 182 § i lagen om pension för arbetstagare.

Arbetstagarens pensionsavgift, som avses i 136 § i lagen om statens pensioner, ska redovisas på statens pensionsfonds konto på det sätt som den kommunala pensionsanstalten bestämmer.

6 §

Utgifter och tillväxt

Från statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör 40 procent av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen om statens pensioner. När fonden har vuxit till sitt fulla belopp bestäms det årligen i statsbudgeten om beloppet av överföringen från fonden till statsbudgeten.

Statens pensionsfond har vuxit till sitt fulla belopp i slutet av det finansår under vilket de fonderade medlen uppnår ett belopp som utgör 25 procent av pensionsansvaret för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen om statens pensioner. Bestämmelser om användningen av fondens medel när fonderingsmålet har uppnåtts utfärdas separat.

Utgifterna för fondens verksamhet betalas av fondens medel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 31 oktober 2013

Vid förhinder för statsministern, utrikesminister

ERKKI TUOMIOJA

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

*Bilaga
Parallelltext*

1.

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statens pensioner (1295/2006) 133 och 134 § samt
ändras 132 § och 136 § 2 mom., sådana de lyder, 132 § i lag 468/2010 och 136 § 2 mom. i
lag 553/2012, som följer:

Gällande lydelse

132 §

Finansiering av pensionsskyddet

Pensionsskyddet enligt denna lag finansieras med medel ur statsbudgeten. Bestämmelser om överföring av de medel till den kommunala pensionsanstalten som behövs för betalningen av pensioner finns i 137 b § 1 mom. i lagen om kommunala pensioner (549/2003). *För att trygga betalningen av framtida pensioner, familjepensioner och andra med dem jämförbara förmåner som baserar sig på anställning som omfattas av lagen och för att utjämna de utgifter som dessa medför för staten finns statens pensionsfond, som står utanför statsbudgeten och om vilken det föreskrivs genom lag.*

133 §

Statens pensionsfonds inkomster

Statens pensionsfonds inkomster består av de pensionsavgifter från statens ämbetsverk och inrättningar, affärsverk och andra sammanlutningar samt de pensionsavgifter från arbetstagare som inbetalas till fonden samt avkastningen på fondens medel. Till inkomsterna hör dessutom de avgifter för ordnande av pensionsskydd som avses i 5 § och andra avgifter som enligt separata bestämmelser utgör inkomster för fonden.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar sta-

Föreslagen lydelse

132 §

Finansiering av pensionsskyddet

Pensionsskyddet enligt denna lag finansieras med medel ur statsbudgeten. Bestämmelser om överföring av de medel till den kommunala pensionsanstalten som behövs för betalningen av pensioner finns i 137 b § 1 mom. i lagen om kommunala pensioner (549/2003).

(Upphävs)

tens pensionsfond en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i tillämpliga delar så som bestäms i 182 § i lagen om pension för arbetstagare.

134 §

(Upphävs)

Överföring från statens pensionsfond till statsbudgeten samt fondens tillväxt

Från statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör 40 procent av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av denna lag. Efter det att fonden vuxit till sitt fulla belopp beslutas årligen i statsbudgeten om beloppet av överföringen från fonden till statsbudgeten.

Statens pensionsfond har vuxit till sitt fulla belopp i slutet av det finansår under vilket de fonderade medlen uppnått ett belopp som utgör 25 procent av pensionsansvaret för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av denna lag. I fråga om användningen av fondens medel när fonderingsmålet har uppnåtts föreskrivs särskilt.

136 §

Arbetstagarens pensionsavgift

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen på den lön som betalas ut (*arbetsinkomst*) arbetstagarnas pensionsavgift på det sätt som föreskrivs i 152 § i lagen om pension för arbetstagare och med stöd av den genom förordning av statsrådet. *Pensionsavgiften ska redovisas på statens pensionsfonds konto på det sätt som den kommunala pensionsanstalten bestämmer.*

136 §

Arbetstagarens pensionsavgift

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen på den lön som betalas ut (*arbetsinkomst*) arbetstagarnas pensionsavgift på det sätt som föreskrivs i 152 § i lagen om pension för arbetstagare och med stöd av den genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Hänvisningar i andra lagar och med stöd av dem utfärdade författningar till 133 §, som upphävs genom denna lag, anses hänvisa till 5 § i lagen om statens pensionsfond

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

och hänvisningar till 134 §, som upphävs genom denna lag, anses hänvisa till 6 § i lagen om statens pensionsfond. Hänvisningar i andra lagar och med stöd av dem utfärdade författningar till 136 § 2 mom. andra meningen, som ändras genom denna lag, anses hänvisa till 5 § 3 mom. i lagen om statens pensionsfond.

2.

Lag**om ändring av 5 och 6 § i lagen om statens pensionsfond**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) 5 och 6 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

*Inkomster**Inkomster*

Statens pensionsfonds inkomster består av de pensionsavgifter som inbetalas till fonden och avkastningen av fondens medel samt av andra inkomster så som föreskrivs i lagen om statens pensioner.

Statens pensionsfonds inkomster består av de pensionsavgifter från statens ämbetsverk och inrättningar, affärsverk och andra sammanslutningar och av de pensionsavgifter från arbetstagare som inbetalas till fonden samt av avkastningen på fondens medel. Till inkomsterna hör dessutom de avgifter för ordnande av pensionsskydd som avses i 5 § i lagen om statens pensioner och sådana andra avgifter som enligt separata bestämmelser utgör inkomster för fonden.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar statens pensionsfond en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i tillämpliga delar så som föreskrivs i 182 § i lagen om pension för arbetstagare.

Arbetstagarens pensionsavgift, som avses i 136 § i lagen om statens pensioner, ska redovisas på statens pensionsfonds konto på det sätt som den kommunala pensionsanstalten bestämmer.

6 §

Utgifter

Från statens pensionsfond överförs årligen medel till statsbudgeten så som föreskrivs i lagen om statens pensioner. Utgifterna för fondens verksamhet betalas av fondens medel.

6 §

Utgifter och tillväxt

Från statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör 40 procent av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen om statens pensioner. När fonden har vuxit till sitt fulla belopp bestäms det årligen i statsbudgeten om beloppet av överföringen från fonden till statsbudgeten.

Statens pensionsfond har vuxit till sitt fulla belopp i slutet av det finansår under vilket de fonderade medlen uppnår ett belopp som utgör 25 procent av pensionsansvaret för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen om statens pensioner. Bestämmelser om användningen av fondens medel när fonderingsmålet har uppnåtts utfärdas separat.

Utgifterna för fondens verksamhet betalas av fondens medel.

Denna lag träder i kraft den 20 .